

SİRLƏRİMİ ÖZÜNƏ HOPDURAN OTAQ

Mənə görə sözü eşitmək, onu qavramaq artıq elə onun mahiyyətinə varmaqdı. Yeni qəzetin hansı gün çap olunmasından söhbət getmir, onun oxunmasından söhbət gedir. Fikrimi sadə bir məsələ açıqlayım : - Əgər beş il, on il bundan öncə çap olunmuş qəzeti mən bu gün oxuyuramsa, deməli, o mənim üçün təzədi. Bax, bu mənada hər gün səslənən söz nə qədər ətrafımda gəzib dolarsa da, o, əgər mənə ünvanlanmayıbsa mən onun ardınca getmirəm. Amma söz qapımı döyəndə ona ürəyimin qapısını açıram ...

Bax, bu mənada mənim bu yazımın da işıq üzü görməsində bir sözün qığılcım kimi alışması kifayət etdi. Yeni iş otağıma daxil olan bir Allah bəndəsi vurğuladı ki, bu otaq mənə keçmiş xatırladır - həm aurası ilə, həm içərisindəki mənzərə ilə, həm də burada tez-tez səslənən retro musiqilərlə...

Doğrusu, mən özüm də bu barədə düşünmüşdüm və hətta ən yaxın dostlarım, mənə erkən keçən doğmalarım məni köhnəliyin qalığı kimi bir az qınasalar da, nədənsə mən köhnədən qaldığıma heç vaxt təəssüflənməmişəm, üzül-məmişəm. Hətta zaman-zaman düşüncə belə bir məntiqi nəticəyə gəlmişəm ki, baş verənlərin heç biri təsadüf deyil. Onların hamısının mayasında bir zərurət var. O zərurət ilk anda təsadüf formasında ortaya çıxır. Elə ki, sular axıb durulur, elə ki, hər şey öz yerini tutur, bax, ondan sonra sakit bir tərzdə olanı, olmuşu vərəqləyəndə, saf-çürük edəndə və yaxud da düşünəndə adamın qarşısına təsadüfün mayasındakı zərurət çıxır. Elə səhər-səhər eşitdiyim iş otağımla bağlı fikrin də arxasında sən demə bir zərurət dayanırmış. O zərurət bu yazının doğulması imiş. mən də həmin zərurəti ürək açıqlığı ilə qəbul edib bu otaqda dünyaya gələn fikirlərin, duyğuların, misraların axarına düşürəm...

*Özü özündən bezib,
Küsmüş adam, kimiyəm...
Əlin ümiddən üzüb -
Kəsmiş, adam kimiyəm...*

*Yıxılıb əsən yelə,
Özün axıdıb selə...
Hətta ruhunu belə -
Əzmüş, adam kimiyəm!..*

*Sevgi adlı sənəti -
Məram etdim, mən qəti!
Sevinirəm, Cənnəti -
Gəzmüş, Adəm kimiyəm!*

Arxada bir zaman kəsiyi qaldı. Elə bir zaman kəsiyi ki, mən o zamanın içərisində təkə özümün-yox, həm də doğmalarımın, ailəmin ömrünə yazılan məqamların sevincini yaşamışam. Bu gün də həmin o sevinc mənim və doğmalarımın həyatını bəzəyir. Deməli, insan yaşa dolduqca onu iki məqam daha çox özünə çəkir. Biri torpaq, biri də ətrafında böyüyən körpələr, yeni nəvələr. Mən tor-

paq həsrətinin bütün acısını, bütün yangısını artıq 30 ilə yaxın çəkdim... Yeni 1991-ci il oktyabrının 30-dan bu acının, bu nisgilin nə demək olduğunu varlığımda hiss edim və elə o hiss etdiyim ağrının içərisində də özüm də özümünün ikinci bir ağrına çevrildim... Ona görə də yazanda ki, "torpaq çəkir adamı" mənə heç kim etiraz etmir. Ən azından bu şeirə görə oxucular məni qınamır. İnsanı çəkən, təbiiki, yaşlı insanı çəkən ikinci məqam nəvələrdi. Mən zaman-zaman qonşuda, qohumda "dövlətdə dəvə, övladda nəvə" deyən yaşlıların fikirlərini çox dinləmişəm. Amma etiraf edirəm ki, onların nəvə ilə bağlı söy-

*Vəd vermişdim -vədimi
Özüm unutdum,özüm...
Su səpdiyim ocağın -
Közün unutdum,közün...*

*Bəllidi neylədiyi
Yaramın göynədiyi
Ucadan söylədiyi-
Sözün unutdum, sözün...*

*Bir dəli məhəbbətin
İçmək üçün şərbətin...
Bu yazıq Əbülfətin-
Özün unutdun,özün!*

Hər kəs durduğu yerdə, daha doğrusu, doğulduğu yerdə özünü

lədikləri mənə bütünlüklə hopmamışdı. Elə ki, mənim də boynuma baba misiyası düşdü, onda anladım ki, sən demə yaşlı kişilər ağzılarının dadını bilirmiş. Baba sözünün şirinliyini, tərəvətini qiymətləndirmək və onun işığında yaşamaq sən demə ayrı bir dünyaya imiş.

Mən bu doğmalığın, yeni bu mühitin içərisində anladığım həmin o torpağın və nəvənin, yeni uşağın yaşlı insanı özünə çəkməsinin nə qədər böyük bir mənənin, nə qədər tutumlu bir həyat sirrinin gücü qarşısında, ağırlığı altında susuram. Və düşünürəm ki, bu həm də onlara qoşulub əylənəndə məni uşaqlaşdırır, məni uşaqlığıma qaytarır. Necə deyərlər, mən də uşaq oluram. Bax, ilahi güc, ilahi sevgi, həm də gözə görünmədən öz əhatə dairəsində insanı yaşadan, hərəkət etdirən qüvvə mənə elə budur. Bu qüvvənin, bu gücün adı və həm də dadı yəqin ki, böyük hərfəldə yazıla bilən bağlılıqdı. Qan, hiss, duyğu və bütövlükdə sevgi bağlılığı! Ailəyə, düşünənə, bugünü və sabahına olan bubağlılıq bəlkə də elə biz dünyaya gələn andan bizimlə birgə doğulur, bizimlə birlikdə günləri, illəri, ayları başa vurur.

Mən də öncədən dediyim kimi, bax bu sirli, həm də köhnəliyi özündə ifadə edən iş otağımdan kağıza köçürdüyüm duyğularımı sizə anladanda bu təzə sözü də, yeni nəvələrlə bağlı fikirləri də fəda etmiş oldum. Bu fikirləri bir tala çiçəyə bənzətsək, onun üzərindəki şəh damlalarının da yəqin ki, öz yeri olar.

güclü sayır, özünü güvənclə, arxalı, həm də bir az başqalarından səlahiyyətli hesab edir. Bu mənada götürəndə mənim doğulduğum kəndlə paytaxt arasında çox böyük bir məsafə var.

Mən o məsafəni hərgün xəyalən azı iki-üç dəfə gedib qayıdram. Gedəndə də nəfəsim kəsilir, qayıdanda da. Gedəndə də gözlərim dolur, kirpiklərim nəmlənir, qayıdanda da yanaqlarımdakı şırımları silmək, qurutmaq yadımdan çıxır...

... Və yaxşı bilirdim ki, inamsız yaşamaq qeyri-mümkündü. Ona görə içimdəki inamın ətəyini əldən buraxmıram. Əksinə, onun daha da möhkəmlənməsi, ayağının yer tutması üçün özümü hər gün təkrar-təkrar kökləyirəm. Necə deyərlər, hazırlıqlı bir duruma gətirirəm. Və yaxşı ki, hər kəs özünə, öz içinin havasına köklənir...

Bəli, bu gün köhnəliyi xatırladan bir otaqda köhnəliyin nişanəsi olan bir Allah bəndəsi düşüncələrini, yaşantılarını və bir az da duyğularını araya-ərsəyə qoydu. İndi necə ifadə olundu, necə alındı, bu tamam başqa söhbətdi. Əsas odur ki, dünən bugünün bünövrəsidir. Köhnəlik yeniliyin alt qatıdır.

Bunlarsız ayaqda durmaq, mübarizə aparmaq zənnimcə çətin-dir, hətta bəlkə mümkün də deyil. Çünki özülsüz, köksüz, köməksiz evi də, ağacı da külək daha tez yıxır, daha tez uçurur.

Mən daxilən, həm də inamıma görə, özülü üst qatdan daha gərəklili saymışam.